

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.II.30.301/2014/9.szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Tuller András ügyvéd által képviselt I. r. és II. r. felpereseknek - a (...) felszámoló (felszámolóbiztos:) által képviselt I. r. és a dr. Sipka Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Sipka Péter) által képviselt II. r. alperesek ellen lízingdíj és járulékaik megfizetése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2014. február 20. napján kelt 9.G.21.754/2013/15.számú részítélete ellen a II. r. alperes 26. és Gf.II.30.301/2014/2. szám alatt előterjesztett fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

R É S Z Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság részítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a II. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 1 000 000 (egymillió) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 2500000 (kettőmillió-ötszázezer) Ft másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

A részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

Az I. r. alperes az I. r. felperessel 2012. június 14. napján **(lízingszerződés 1. száma)** számmal jelölt 773853,64 euró, a II. r. felperessel pedig 2012. július 21. napján **(lízingszerződés 2. száma)** számmal jelölt 207,005,24 euró finanszírozási összegű, zártvégű pénzügyi lízingszerződést kötött a szerződések I. pontjában felsorolt eszközök finanszírozására. A szerződések

elválaszthatatlan mellékletét képezte a Zártvégű Pénzügyi Lízingszerződés Általános Szerződési Feltételei (továbbiakban: ászf), és a tájékoztató jellegű törlesztőterv. Az I. r. alperes aláírásával nyugtázta, hogy a fenti okiratok eredeti példányát átvette és nyilatkozott arról, hogy az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el. Az ászf. többek között az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

- I.12. pont: a lízingbevevő a lízingszerződés alapján az eszközök tulajdonjogát az utolsó esedékes lízingdíj kiegyenlítésével megszerzi, ha minden - a szerződésből és az esetleges szerződésszegéséből eredő - fizetési kötelezettségének eleget tesz a futamidő lejártának napjáig. Ha a lízingbevevő bármely fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy az eszközök visszakerülnek a lízingbeadó birtokába és könyveibe.
- IV.26 pont: A lízingbevevő a lízingdíjat banki átutalással köteles teljesíteni, fizetési kötelezettsége akkor minősül határidőben teljesítettnek, ha a megjelölt bankszámlán az esedékesség napján a befizetett összeg jóváírásra kerül.
- IV.28. pont: Késedelmes teljesítés esetén a lízingbevevő 15 % mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni.
- XI.53.5. pont: A 30 naptári napot meghaladó késedelem esetén a lízingbeadót megilleti a szerződés azonnali hatályú felmondásának joga.
- XV.66.1. pont: a futamidő lejárta előtti szerződésszegés miatti megszűnés esetén a lízingbevevő valamennyi szerződésből eredő kötelezettsége egy összegben esedékessé válik a szerződés megszűnésének napján.
- XV.66.2. pont: A lízingbevevő köteles minden, a felmondás napjáig már esedékessé vált (kiszámlázott), de meg nem fizetett pénzügyi lízingdíjat és egyéb költséget, díjat megfizetni.
- XV.66.3. pont: A lízingbevevő köteles a lízingbeadó minden a szerződés futamidő előtti megszűnéssel kapcsolatos kárát (így különösen a vagyonában beálló kárt, elmaradó hasznot, használati díj, stb.) és igazolt költségeit (így különösen pl. árfolyamváltozás a teljesítésig, az eszköz visszavételével kapcsolatosan felmerülő szállítási és szolgáltatási díjak, késedelmi kamatok, ügyvédi munkadíj, javítási költség, stb.) megtéríteni.
- XIII.55. pont: A szerződés idő előtti megszűnése esetén a felek eltérő megállapodása hiányában megszűnik a lízingbevevő birtoklási és használati joga, köteles a lízing tárgyat a lízingbevevőnek haladéktalanul visszaszolgáltatni.
- XIV.63. pont: alapján a lízingbeadó jogosult a visszavett eszközöket a lízingbevevő hozzájárulása nélkül értékesíteni.

A lízingszerződéseket **(meghatalmazott neve)** meghatalmazott írta alá, aki a felperesi részvénytársaságok igazgatóságának elnökétől, **(elnök neve)-től** és az igazgatóság tagjától, **(igazgatósági tag neve)-től** mint cégjegyzésre jogosult képviselőktől rendelkezett a szerződések megkötésére feljogosító

meghatalmazással.

A szerződés teljesítéséért a II. r. alperes a 2012. június 14. napján kelt szerződésben készfizető kezességet vállalt.

A lízingszerződéseket mindkét felperes 2013. február 13. napján azonnali hatállyal felmondta, és felszólították az I. r. alperest, hogy az I. r. felperesnek 806 662,86 euró, a II. r. felperesnek pedig 204 886,11 euró lejárt tartozást fizessen meg. Az I. r. alperes részéről a fizetési felszólítás alapján teljesítés nem történt.

A fizetési meghagyással indult és az alperesek ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperesek módosított keresetükben kérték, hogy kötelezze a bíróság az alpereseket egyetemlegesen az I. r. felperes részére 800 959,33 euró és annak 2013. május 28. napjától a kifizetés napjáig járó 15 % késedelmi kamata, valamint

2 286 000 Ft és annak a fenti időponttól járó Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata, a II. r. felperes részére 203 597,14 euró és ezen összeg 2013. május 28. napjától a kifizetés napjáig járó 15 %, valamint 838 200 Ft és annak 2013. május 28. napjától járó Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére. A forintban meghatározott tőkeösszeget intervenciós költség jogcímén kívánták érvényesíteni.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték arra hivatkozással, hogy a perbeli szerződések nem felelnek meg a Hpt. 47. §-ában foglaltaknak, ezért a Ptk. 217. §-a alapján semmisek. Előadták, a részvénytársaság vagy szövetkezeti formában működő hitelintézet esetén két igazgatósági tag illetve két ügyvezető együttesen jogosult aláírásra. Utaltak a 2006. évi IV. tv. 29. § (3) bekezdésére is, miszerint a gazdasági társaság cégjegyzéséhez két képviseleti joggal rendelkező személy együttes aláírása szükséges. Ehhez képest mind a lízingszerződéseken, mind pedig a kezességvállalási szerződésen csupán egy személy aláírása található, amely nem beazonosítható.

Az elsőfokú bíróság részítéletével kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. felperesnek 800 959,33 eurót, a II. r. felperesnek 203 597,14 eurót, ezen összegek 2013. május 28. napjától a kifizetés napjáig járó évi 15 % késedelmi kamatát, valamint az I. r. felperesnek 2 286 000 Ft-ot, a II. r. felperesnek 838 200 Ft-ot és ezen összegek 2013. május 28. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamatát. Az alperesek érvénytelenségi kifogását illetően rámutatott arra, hogy a

felperesek pénzügyi vállalkozásnak, nem pedig hitelintézetnek minősülnek, ebből következően a Hpt. 47. § (1) bekezdése rájuk nem vonatkozik, következésképp az általuk kötött, a per tárgyát képező szerződések érvényességéhez nem volt szükség két igazgatósági tag együttes aláírására. Utalt arra, hogy képviseleti jogot meghatalmazással is lehet létesíteni. A meghatalmazás aláírásának alakszerűségét a lízingszerződés aláírására illetve a Ctv. 8. § (1) bekezdésének figyelembevételével az adott cégformára irányadó jogszabály állapítja meg. A jelen esetben a cégkivonat tanúsága szerint a lízingszerződések aláírására meghatalmazást adó igazgatósági tag illetve az igazgatóság elnöke együttesen jogosult volt a cégjegyzésre, ennek megfelelően együttesen jogszerűen adtak meghatalmazást **(meghatalmazott neve)** részére. Ezen okból tehát a szerződések érvénytelenségét nem találta megállapíthatónak.

A kereset összecszerűségét illetően rámutatott arra, hogy a felperesek összecszerűségében pontosított keresete az alperesek jogi képviselője részére kézbesítésre került. Az alperesek a bíróság erre irányuló, a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglaltakra vonatkozó figyelmeztetés ellenére azt konkrétan összecszerűségében nem tették vitássá, ezért a felperesek I. r. alperessel szemben előterjesztett pontosított keresetének helytadott.

A részítélet ellen a II. r. alperes élt fellebbezéssel, annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Változatlanul fenntartotta a szerződések alaki okból való érvénytelenségére vonatkozó álláspontját. Előadta, hogy a felperes a képviseleti jog igazolására vonatkozó okiratokat csak az alperesek erre való hivatkozását követően csatolta be, így véleménye szerint az okiratok keltezésének időpontja kétséges. Véleménye szerint, ha a szerződés aláírásakor meghatalmazott járt el, úgy azt a szerződéseken fel kellett tüntetni, ez azonban nem történt meg, illetve a szerződésekből az sem tűnik ki, hogy pontosan ki volt azoknak az aláírója. Álláspontja szerint a perben az I. r. alperessel együtt folyamatosan vitatták a kereset összecszerűségét. E körben indokolt lett volna őt, mint az I. r. alperes ügyvezetőjét személyesen meghallgatni. Kiemelte, hogy a tárgyalásokon ugyan szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, mulasztását azonban minden esetben kimentette. Érvelése szerint nem hagyható figyelmen kívül a gépjárművek értékéről készített szakértői vélemény, amelyet a per során csatolt, továbbá az sem, hogy a járművek visszaadásra kerültek a felperesek részére.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés alopatalan.

A perben nem volt vitás, hogy a Hpt. 210. § (1) bekezdése alapján a felek a perbeli lízingszerződéseket csak írásban köthették meg érvényesen. Ha a törvény a megállapodás írásba foglalását kívánja meg, a jelen ügyben alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 217. § (1) bekezdése értelmében az alakítás megsértésével kötött szerződés semmis. Lényeges ugyanakkor, hogy a Hpt. a szerződés megkötésére annak írásba foglalásán túl további megszorító előírást nem tartalmaz, így az írásbeliség, mint alaki követelmény teljesüléséhez elegendő az egyszerű okirati forma, azaz nem érvényességi kellék a szerződés közokiratba avagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalása (BDT2001. 496).

A Ptk. a jogszabályban előírt, vagy a felek megállapodásában kikötött írásbeli alak formai és tartalmi elemeit részletesen nem határozza meg, csupán azt írja elő, hogy legalább a szerződés lényeges tartalmát rögzítse az okirat. Megfelelő iránymutatást ad viszont a Legfelsőbb Bíróság - az ingatlan-átruházási szerződés érvényességéről szóló, de más ügyletekre is megfelelően alkalmazható - XV. Polgári elvi döntése az írásbeli alak kritériumairól. E szerint az írásbeliség követelménye szempontjából a szerződés érvényes létrejöttéhez szükséges és egyben elegendő, ha a szerződésről készült okirat tartalmazza a felek személyének megjelölését, a szerződés lényeges tartalmi elemeit és a felek illetve - ha a felek képviselőik útján kötnek szerződést (Ptk.219. § (1) bekezdés) - képviselőik aláírását. A perbeli lízingszerződések e követelményeket kielégítik: a megállapodásokat rögzítő okiratok tartalmazzák a szerződő felek megnevezését, a szerződés lényeges tartalmát, és mind az I. r. alperes, mind pedig az I. és a II. r. felperesek képviselőjének aláírását.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperesi gazdasági társaságok nem minősülnek a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (a továbbiakban: Hpt.) 5. § (1) bekezdése szerinti hitelintézetnek, ezért a Hpt. 47. §-ának rendelkezései az általuk kötött szerződésekre nem alkalmazandók. Mindebből következően nem volt akadálya annak, hogy a felperesek tényállásban írt cégjegyzésre jogosult képviselői (**meghatalmazott neve**) részére meghatalmazást adjanak a perbeli jogügyletek megkötésére.

A meghatalmazások valódiságát kétségbe vonó fellebbezési előadás olyan új tényelőadás, amely a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban nem vizsgálható. Tény ugyanis, hogy a felperesek a 2014. január 9. napján tartott tárgyaláson csatolták a meghatalmazást tartalmazó okiratokat, amelyek a tárgyaláson készült 10. sorszámú jegyzőkönyv mellékleteiként a II. r. alperesi képviselő részére 2014. január 20. napján kézbesítésre kerültek. A II. r. alperes azonban 14. sorszámú előkészítő iratában a képviseleti jog hiányával kapcsolatos jogi álláspontját fejtette ki, az

okiratok tartalmát és valódiságát viszont nem vitatta. Az aláírás, és ezáltal az írásbafoglalás tényét, valamint a szerződések érvényességét nem érinti sem az, hogy a képviselő aláírása nem olvasható, sem a meghatalmazotti minőség feltüntetésének a hiánya.

A perben nem volt vitatott, hogy a felperesek az ászf. XII.53.5. pont alapján jogszerűen mondták fel a szerződéseket. A Ptk. 321. § (1) bekezdése értelmében a felmondás a szerződést megszünteti, amelynek következtében a felek a Ptk. 319. § (2) bekezdése alapján az ászf. fentiekben írt rendelkezései figyelembevételével elszámolni kötelesek. A II. r. alperes fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a felperesek által csatolt elszámolás alapján a keresetösszepszerűségét a perben mindvégig vitatták. Annyiban helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy az alperesek konkrétan a keresetösszepszerűségét nem tették vitássá: a fizetési meghagyás ellen benyújtott ellentmondás általánosságban annyit tartalmaz, hogy a követelést mind jogalapjában, mind pedig összepszerűségében vitatják arra tekintettel, hogy az annak alapjául szolgáló szerződés semmis, a perré alakult eljárásban pedig szintén csak a szerződések alaki okból való érvénytelenségére hivatkozással tartották a követelést megalapozatlannak. Az elsőfokú bíróságnak az érvényesíteni kívánt követelésösszepszerűségét érintő, valamint az egyébként a felperesek által csatolt elszámolásra vonatkozó alperesi nyilatkozattételre vonatkozó felhívása azonban nem felelt meg a Pp. 3.§ (3) bekezdésében foglaltaknak. Ezt az ítéletábra a másodfokú eljárásban pótolta, ennek keretében felhívta a felpereseket, hogy készítsenek részletes és tételes, jogcímekre lebontott elszámolást követelésükösszepszerűségét illetően, kitérve a visszaadott gépjárművek értékének elszámolására is. Az ennek eredményeként előterjesztett felperesi előkészítő iratot az ítéletábra a II. r. alperes részére megküldte, aki az ítéletábra azon felhívására, miszerint tételesen jelölje meg, hogy a felperesi elszámolásnak konkrétan mely tételeit, milyen indokkal vitatja, 7. sorszám alatt terjesztette elő nyilatkozatát. Előadta, hogy a 2013. április 3. napján tartott egyeztetés során már vitatta a felperesi követelésösszepszerűségét, és azt, hogy ezen álláspontját az általa beszerzett szakértői vélemény is igazolja. Csatolta az egyeztetésről készült jegyzőkönyvet, valamint a szakértői vélemény egy példányát. Álláspontja szerint ez utóbbi bizonyítja a felperesek követelésének eltúlzott mértékét, hiszen a szakértői vélemény alapján megállapítható, hogy a lízingtárgyak szerződésben rögzített értéke eltér e valóságos forgalmi értéküktől, a felperesek egy korábban felmondott lízingszerződésből eredő tartozás refinanszírozását kívánták ily módon elérni. Mindezek alapján álláspontja szerint a lízingszerződések jóerkölcsbe ütköznek és ezért semmisek. Ismételten arra hivatkozott, hogy nem hagyható figyelmen kívül a visszaadott lízingtárgyak időközi értékesítése. Álláspontja szerint a felperes által csatolt

számlák alapján megállapítható, hogy az értékesítés a piaci árnál lényegesen alacsonyabb áron történt. Érvelése szerint önmagában az a tény, hogy az ászf. felhatalmazza a felpereseket a lízingtárgyak értékesítésére, nem jelenti azt, hogy erre a tényleges piaci értéktől függetlenül kerülhessen sor, ennek alapján ugyanis a lízingbevevők károsodnak.

A Ptk. 234. § (1) bekezdése szerint a semmisség megállapításához külön eljárásra nincs szükség. Semmisségi ok fennállása esetén a szerződés - függetlenül attól, hogy erre hivatkozott-e valaki - érvénytelen, ahhoz nem fűződik a Ptk. 198. § (1) bekezdésében meghatározott jogkövetkezmény, vagyis nem keletkezik kötelezettség szolgáltatás teljesítésére illetve jogosultság a szolgáltatás követelésére. A semmisség hivatalból történő észlelése a másodfokú eljárásban is kötelezettség. Erre azonban csak akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú eljárás adatai alapján a semmisség egyértelműen megállapítható. Új tények, illetve új bizonyítékok figyelembevételével a semmisség a fél kérelmére akkor állapítható meg, ha fennállnak a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt feltételek (2/2010. (VI.28.) PK vélemény 4/b. pont). A jelen perben azonban azok a tények, amelyekre a II. r. alperes a szerződések semmisségét alapítja, már az elsőfokú eljárásban is rendelkezésére álltak, erre azonban nem hivatkozott, tehát nem kerülhet sor a semmisségi ok vizsgálatára.

Rámutat továbbá az ítéletábra, a II. r. alperes által fellebbezésében hivatkozott érvénytelenségi ok tartalmilag a szolgáltatás-ellenszolgáltatás feltűnő aránytalanságára való hivatkozás, amely

a Ptk. 201. § (2) bekezdése alapján megtámadási ok. A szerződés jóerkölcsbe ütközésére alapított semmisség szubszidiárius érvénytelenségi ok, amelynek alkalmazhatósága nem merül fel, ha az érvénytelenség megállapításának alapjául szolgáló tényállás megfelel egyéb, a Ptk-ban nevesített semmisségi vagy megtámadási oknak (EBH2012. P.17). A II. r. alperes fellebbezési hivatkozása a szolgáltatás, ellenszolgáltatás feltűnő aránytalanságára alapított megtámadási oknak feleltethető meg (Ptk. 201. § (2) bekezdés). A II. r. alperes azonban sem a pert megelőzően, sem pedig a peres eljárásban kifogásként (Ptk. 236. § (3) bekezdés) a szerződéseket nem támadta meg (megtámadási nyilatkozatot a másodfokú eljárásban csatolt egyeztető jegyzőkönyv elnevezésű okirat sem tartalmaz), ezért a hivatkozott érvénytelenségi ok nem vizsgálható.

A szakértői vélemény - amely a II. r. alperes állításával ellentétben az elsőfokú részítélet meghozataláig csatolásra nem került és ezáltal a felterjesztett

iratanyagban sem lelhető fel - nem alkalmas arra, hogy kétségbe vonja, miszerint a felperes a lízingtárgyakat nem a piaci forgalmi értéken értékesítette, mivel a 2013. február 18. napján készült szakvéleményben a szakértő 2012. június hónapra, tehát a lízingszerződés megkötésének időpontjára nézve határozta meg az abban szereplő eszközök értékét. Lényeges továbbá, hogy a felperesek a másodfokú tárgyaláson csatolt okiratokból kitűnően tájékoztatták mind az I., mind pedig a II. r. alpereseket arról, hogy milyen értéken kívánják az eszközöket értékesíteni. Az értesítésben lehetőséget biztosítottak az alpereseknek arra is, hogy a megállapított ár felett értékesítsék az eszközöket. Az II. r. alperes az erről szóló értesítéseket 2014. július 14-én illetve augusztus 5-én kézhez vette, a felperesek által megjelölt értékeket nem kifogásolta, a Ptk. 277. § (4) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettsége ellenére a lízingtárgyak értékesítésében nem működött közre, így alappal nem kifogásolhatja ezen elszámolási tételt.

A másodfokú eljárásban beszerzett bizonyítékok alapján vált ismertté, hogy a felperesek az elsőfokú részítélet meghozatalát követően értékesítették az I. r. alperes által visszaadott járművek egy részét. Ez a körülmény azonban nem változtat azon a tényen, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalakor helyesen állapította meg az I. r. alperest terhelő marasztalás összegét, így az értékesítés során befolyt vételár erre a marasztalási összegre történt teljesítésként számolható el a továbbiakban.

A II. r. alperes egyéb kifogást a felperesek elszámolásával kapcsolatban nem támasztott, ezért az ítélőtábla az elsőfokú bíróság részítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező II. r. alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperesek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja alapján számítható összeghez képest a (6) bekezdés alapján mérsékelt összegben állapította meg a másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenység terjedelmére figyelemmel. Az összegszerűség meghatározásakor figyelemmel volt a az IM rendelet 4/A. § (1) bekezdésében foglaltakra is.

A II. r. alperes személyes költségmentessége folytán a feljegyzett másodfokú

eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a 13. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam viseli.

S z e g e d , 2015. február 18.

Dr.Szeghő Katalin sk.	Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr.
Lengyel Nóra sk.		
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró